

Diarienummer: 0113/18
Handläggare: Gunilla Hammer, Anders Söderberg
Tel: 031-368 40 80
E-post: gunilla.hammer@goteborg.com

Yttrande Stadsrevisionens granskningsredogörelse 2017 (0180/17)

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborg & Co AB

Styrelsen föreslås besluta:

- 1) Lämna nedanstående yttrande till Stadsrevisionen som svar på Stadsrevisionens granskningsredogörelse 2017.
- 2) Direktjustera beslutet.

Ärendet

Inledning

Kommunens bolag granskas varje år av lekmannarevisorer. Resultatet från granskningen redovisas i en granskningsredogörelse där rekommendationer till förbättringar lämnas för bolaget. Styrelsen ska, enligt instruktion från Stadsrevisionen, senast 21 juni lämna ett yttrande till Stadsrevisionen där det framgår vilka åtgärder bolaget har vidtagit och vilka åtgärder som bolaget planerar att genomföra med hänsyn till rekommendationerna.

2017 års granskning av verksamheten har inriktats på:

- grundläggande granskning
- granskning av upphandling och inköp
- granskning av hantering av bisysslor på ledningsnivå
- uppföljning av föregående års rekommendationer

Stadsrevisionen lämnar rekommendation till styrelsen gällande processen för hantering av kommunfullmäktiges mål samt ändamålsenlig styrning och kontroll avseende upphandlingar och inköp.

I övrigt bedömer Stadsrevisionen att bolaget har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Bolagets process för hantering av kommunfullmäktiges prioriterade mål.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att förbättra processen för hantering av kommunfullmäktiges mål så att den följer vad som anges i kommunfullmäktiges budget samt stadens riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll avseende inriktningsdokument och budget/affärsplan.

Stadsrevisionen skriver sammanfattningsvis:

När det gäller bolagets process för hantering av kommunfullmäktiges prioriterade mål är det lekmannarevisorernas bedömning att denna behöver utvecklas så att den tydligare utgår från vad som anges i kommunfullmäktiges budget och stadens riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll. Det saknas exempelvis en tydlig koppling mellan de KF:mål som styrelsen prioriterat i inriktningsdokumentet för 2018 och Göteborg & Co:s Affärsplan 2018-2020 och bolagets budget för 2018.

Bakgrund

Nedan bakgrund syftar till att skapa förståelse för att bolaget genom sitt uppdrag i bred samverkan påverkar och bidrar till utveckling av verksamhet som ligger utanför bolagets formella strukturer. Strukturellt innebär det kortfattat att bolaget har ett tillkommande "lager" styrande dokument att förhålla sig till. Vidare syftar bakgrunden till att tydliggöra vad begreppet budget/affärsplan i KF's budgetinstruktion motsvaras av i bolagets kontext.

En central del i Göteborg & Co uppdrag är att agera samverkansplattform för besöksnäringens olika aktörer. För att skapa en gemensam riktning för utvecklingen av besöksnäringen, hos näringslivet, offentliga parter, akademien m.fl, leder Göteborg & Co arbetet med att ta fram Destinationens treåriga affärsplan. Den beskriver gemensamma målsättningar och aktiviteter som destinationens aktörer gemensamt ska genomföra.

Destinationens affärsplan präglas av gemensamma långsiktiga målsättningar och en gemensam vilja att utveckla Destinationen Göteborg men också av varje intressents egna målsättningar och krav. Det innebär till exempel att Göteborg & Co starkt påverkar planens innehåll inom hållbarhetsområdets tre dimensioner som i grunden sammanfaller med KFs hållbarhetsambitioner samtidigt som inspel från, till exempel intressenten Storhotellgruppen, påverkas av krav från sina respektive ägare.

Destinationens affärsplan har inte en (1) tydlig ägare men är ett viktigt styrande dokument som manifesterar samverkan som alla intressenter, genom att ställa sig bakom den, också tar ett ansvar för utifrån sina möjligheter och förmåga. Styrelsen har diskuterat att begreppet affärsplan kan vara förvillande men har konstaterat att näringslivet har en vana att arbeta med begreppet och att det därför vore olyckligt att skapa ett annat begrepp. Under 2017 togs Destinationens affärsplan 2018–2020 fram.

Utifrån Destinationens affärsplan tar varje intressent fram sin affärsplan som beskriver vad respektive intressent bidrar med för att nå de gemensamma målen. Även dessa planer är treåriga. Göteborg & Co's treåriga affärsplan tar i huvudsak sin utgångspunkt i Destinationens affärsplan, ägardirektiv, Göteborgs Stads program och planer samt från riktade uppdrag från

KF. Bolagets affärsplan tar också intryck från KFs budget till exempel vad avser hållbarhetsfrågor, tillväxtfrågor och näringslivsutveckling. I affärsplanerna används ofta termer och begrepp som är bekanta i ett näringslivsperspektiv och som till del skiljer sig från det språkbruk som används i kommunalpolitisk kontext. Den väsentlighetsanalys som utgör grunden för hållbarhetsredovisningens prioriterade områden kan tjäna som brygga mellan ord och uttryck så att de skapar mening och nytta utanför den kommunala kontexten.

I det årliga inriktningsdokumentet möts KF's mål som styrelsen prioriterat, målsättningar och aktiviteter ur bolagets affärsplan för året, ägardirektivets krav och uppdrag riktade direkt till bolaget i KF budget och i andra specifika beslut.

Utifrån inriktningsdokumentet gör bolaget en ettårig verksamhetsplan och en budget samt en riskanalys. Det är bolagets bedömning att det är den årliga verksamhetsplanen och budgeten som motsvarar de dokument som i KF anvisning benämns "affärsplan/budget".

Göteborg & Co konstaterar med bakgrund av Stadsrevisionen granskning och rekommendation att processen behöver förtydligas.

Åtgärd med anledning av rekommendationen

Pågående aktiviteter:

- 1) Tydliggöra modellen för hur Göteborg & Co styrande modell med "lagret" Destinationens och bolagets treåriga affärsplaner hänger samman med Göteborgs Stads styrmodell och Kommunfullmäktiges budgetriktlinjer.
- 2) Ytterligare tydliggöra processen för styrelsens prioritering av KF mål, framtagande av inriktningsdokument samt processen för inarbetning av KF mål, och andra målsättningar i verksamhetsplan och budget.
- 3) I tidigare process har budget beslutats av styrelsen medan verksamhetsplanen, som i tagit sin utgångspunkt i den treåriga affärsplanen, som redan beslutats, inte styrelsebehandlats. Från och med budgetår 2019, med beslut hösten 2018, kommer styrelsen att vid samma tillfälle fatta beslut om såväl budget som verksamhetsplan och riskanalys (sedan 2018).
- 4) I arbetet med verksamhetsplan 2018 testades en modell för att tydliggöra kopplingen till KF budget och av styrelsen prioriterade mål. I höstens budgetarbete fortsätter det arbetet.

Styrelsen förutsätter att Stadsrevisionen har för avsikt att under 2018 följa upp sin rekommendation. Då processen, som berör både tjänstepersoner och styrelse, endast sätts på prov årsvis sker förbättringsarbetet succesivt under åren. Då en uppföljande granskning av Stadsrevisionens rekommendation sannolikt kommer att genomföras under en period där KF mål, oavsett valresultat, omarbetas, är det styrelsens önskan att Stadsrevisionen gör en uppföljning av pågående förbättringsarbete under 2018 och återkommer till frågan under 2019.

Upphandling och inköp

Rekommendation till styrelsen är att genomföra åtgärder för att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll avseende upphandlingar och inköp.

Stadsrevisionens samlade bedömning är att den interna kontrollen inom upphandling och inköp är delvis tillräcklig, men att förbättringar behöver göras för att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll inom området. Hänvisning görs till granskningsrapport från PwC som sammanfattar enligt följande:

- Vi rekommenderar bolaget att säkerställa, samla och tillgängliggöra upphandlingsdokumentation, ramavtal, avropsdokumentation samt beställningar på ett mer strukturerat sätt för att dels uppnå en ökad spårbarhet men även underlätta för intern uppföljning och kvalitetssäkring.
- Vi rekommenderar därför bolaget att se över anvisningen för inköp och särskilt förtydligar och utökar skrivningarna gällande kontroll av leverantörer men även förtydligar skrivningarna gällande processen rörande egna upphandlingar avseende t ex tidsaspekten, för att på ett bättre sätt utgöra ett ändamålsenligt stöd till medarbetarna.
- Vi rekommenderar bolaget att säkerställa och arbeta för att uppnå en högre grad av ramavtalstrohet för att på ett bättre sätt uppvisa följsamhet mot stadens policy och riktlinjer för upphandling och inköp.
- Vi rekommenderar bolaget att utreda möjligheten till en ökad samverkan mellan bolagen i "evenemangsklustret" i syfte att stärka såväl kompetensen som affärsmässigheten avseende upphandling och inköp ytterligare.
- Vi rekommenderar bolaget att fortsätta att aktivt jobba med och anpassa interna utbildningar i syfte att säkerställa att berörda medarbetare har tillräcklig kompetens om upphandling och inköp samt kunskap om stadens etiska riktlinjer och lämpligt förhållningssätt till leverantörer.
- Vi rekommenderar bolaget att initiera en översyn av inköps-/upphandlingsorganisationen i syfte att säkerställa en mer ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av inköp och upphandling.

Åtgärd med anledning av rekommendationen

Genomförda och pågående aktiviteter:

- Bolaget har som den största och mest övergripande åtgärden, i syfte att omhänderta ovanstående rekommendationer, tagit beslut om att anställa en Upphandlings- och avtalsspecialist. Rekrytering pågår under våren med ambitionen att ha en person på plats i augusti/september.
- Upphandlings- och avtalsspecialisten ska vara ett stöd till organisationen i upphandlingsfrågor. Specialisten ska informera och utbilda i upphandlings- och inköpsfrågor samt vidareutveckla bolagets processer och arbetssätt. Det ingår även ett ansvar att kontinuerligt identifiera långsiktiga upphandlingsbehov samt att driva arbetet med att samordna upphandlingar inom bolaget och samverka inom klustret, Stadshus-koncernen och med Göteborgs Stad.
- Anvisningen för inköp och upphandling har uppdaterats under våren och i samband med det har förtydliganden gjorts. Att ytterligare förtydliga och förbättra ingår i den nya medarbetarens arbetsuppgifter.
- Bolaget har en hög andel av leverantörer utanför stadens ramavtal. Vid en genomgång under våren var majoriteten av dessa inköp varit av ett värde på mindre än 50.000 kr.

Vår löpande genomgång och granskning av avtalstrohet mot ramavtal visar att bolaget har en mycket hög avtalstrohet inom områden där ramavtal finns.

- Under våren 2018 har experter från Inköp och upphandlingsnämnden genomfört två utbildningstillfällen för personal med beställarbehörighet. Utöver detta görs intern utbildning i samband med att en medarbetare ska få behörighet att beställa.
- Under våren har även bolagets egna ramavtal lagts upp i stadens e-handelssystem "Winst" i syfte att tydliggöra för bolagets beställare och underlätta beställning.

Barnperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom barnperspektivet.

Jämställdhetsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom jämställdhetsperspektivet.

Mångfaldsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom mångfaldsperspektivet.

Miljöperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom miljöperspektivet.

Omvärldsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom omvärldsperspektivet.

Expedieras

Stadsrevisionen